

APURAHA KESKOSENA SYNTYNEIDEN TUTKIMISEEN

NINA KASEVALLE MYÖNNETTIIN 16 000 EURON APURAHA TUTKIMUKSEEN, JOSSA SELVITETÄÄN KESKOSENA SYNTYNEIDEN SYDÄN- JA VERISUONISAIRAUKSIEN RISKITEKIJÖITÄ AIKUISIÄLLÄ.

Keskosena syntyneistä suurin osa on terveitä, mutta ennenaikaisesti syntyminen aiheuttaa verveysriskejä myöhemmällä iällä.

Post doc -tutkijana Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella (THL) toimiva Nina Kaseva kartoittaa sairauksien riskitekijöitä; elintavoista biologisiin markkereihin ja solutasolle ulottuviin muutoksiin.

Kaseva tutkii sydän- ja verisuonisairauksille altistavia riskitekijöitä, kuten veren rasvaprosenttia ja sokeriaineenvaihduntaa pikkukeskosena syntyneillä. Lisäksi hän tutkii elintapoja, kuten liikuntatottumuksia ja ravitsemusta. Seuraavaksi tarkoitus on selvittää, miten ennenaikainen syntymä vaikuttaa geeniekspression ja epigenetiikkaan.

"ENSIMMÄISTÄ kertaa käytämme verrokiryhmänä keskosena syntyneiden omia täysaikaisena syntyneitä sisarusparia, joista toinen on keskosena syntynyt ja toinen, samaa sukupuolta oleva, täysaikaisena syntynyt.

Sisarustutkimuksesta on valmistunut yksi julkaisu (Björkqvist et al. Chronobiol Int. 2020). "Pikkukeskosena syntyneet olivat kronotyypiltään ns. aamuvirkkuja, verrattuna sisaruspariinsa. Aamu-iltavirkku-

den vaihtelusta karkeasti puolet aiheutuu ympäristöstä ja puolet aiheutuu suoraan perimästä."

Kysymykseen tutkimuksen tärkeydestä Kaseva vastaa: "Ennenaikaisesti syntyneet kuuluvat korkean riskin ryhmään metabolisen oireyhtymän sekä sydän- ja verisuonisairauksien suhteen. Sairausriskejä välittävien mekanismien ymmärtäminen on välttämätöntä suunniteltaessa niin riskien ennaltaehkäisyä kuin hoitoakin."

"Tutkin elintapasairauksien riskitekijöitä. Näiden riskitekijöiden ehkäisyssä pääpaino on elintavoissa, kuten liikunta- ja ruokatottumuksissa. Elintapojen muuttaminen on tunnetusti vaikeaa ja etenkin

Nina Kaseva mukaan elintapojen muuttaminen on tunnetusti vaikeaa, mutta tieto voi lisätä yksilön motivaatiota muuttamaan elintapojaan.

